

การศึกษาการใช้หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียน
โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5

นายชาติ กิววงศ์

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-583-745-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I1694432X

A STUDY OF THE IMPLEMENTATION OF ENGLISH CURRICULUM IN LOWER SECONDARY
SCHOOLS UNDER THE EXPANSION OF BASIC EDUCATION OPPORTUNITY PROJECT
UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY
EDUCATION COMMISSION, EDUCATIONAL REGION FIVE

MR. Chalee Tivawong

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Elementary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-583-745-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาการใช้หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

เขตการศึกษา 5

โดย

นายชาติ ทิววงษ์

ภาควิชา

ประถมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ปานดา ไข่เกษมวงศ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.แรมสมร อัญสภาวะ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ปานดา ไข่เกษมวงศ์)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิตรวลัย โทวิทาทิ)

ชาติ ทิวาวงษ์ : การศึกษาการใช้หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5 (A STUDY OF THE IMPLEMENTATION
OF ENGLISH CURRICULUM IN LOWER SECONDARY SCHOOLS UNDER THE
EXPANSION OF BASIC EDUCATION OPPORTUNITY PROJECT UNDER THE
JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION
COMMISSION, EDUCATIONAL REGION FIVE) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ปานตา
ใช้เทียมวงศ์, 262 หน้า. ISBN 974-583-745-8

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น ในด้านการเตรียมการใช้หลักสูตร และด้านการจัดการเรียนการสอน

ผลการวิจัยสรุปว่า

ด้านการเตรียมการใช้หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้บริหารโรงเรียน
ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาได้เตรียมครูโดยส่งครูไปเข้ารับการอบรม จัดครูเข้าสอนตาม
วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ และความสนใจ ได้เตรียมคู่มือครูและนักเรียนโดยชี้แจงให้ทราบจุดประสงค์
ของหลักสูตร และแนวการจัดการเรียนการสอน จัดห้องเรียนเพิ่มให้ตามจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6 ที่จะเลื่อนขึ้นไปเรียนระดับมัธยมศึกษา และตามจำนวนนักเรียนที่รับเข้าใหม่ จัดหาเอกสารหลักสูตร
ให้ครู ตลอดจนสนับสนุนในด้านสถานที่สำหรับผลิตและเก็บสื่อการสอน

ด้านการจัดการเรียนการสอน ครูสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้นได้ร่วมกันในระดับ
กลุ่มโรงเรียนเพื่อจัดทำแผนการสอน แบบทดสอบ และเครื่องมือวัดจุดประสงค์การเรียนรู้ ครูร้อยละ
15.1 เข้าใจและสามารถเขียนบันทึกการสอนได้ แต่ครูร้อยละ 84.9 ไม่ได้เขียนบันทึกการสอน
เนื่องจากเดิมสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา และต้องเลื่อนขึ้นไปสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ด้วย และยังไม่เข้าใจหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จึงสอนตามหนังสือเรียนเท่านั้น
โรงเรียนได้จัดนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเลื่อนขึ้นไปเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และ
นักเรียนที่รับเข้าเรียนเพิ่มให้เรียนร่วมในห้องเรียนเดียวกัน จัดสอนซ่อมเสริมสำหรับนักเรียนที่มีพื้นฐาน
ไม่เท่ากัน จัดตั้งชมรมภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา นอกจากนี้ ครูได้ศึกษาการวัดและประเมินผลวิชา
ภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาเพิ่มเติมด้วยตนเอง แต่ยังคงต้องการความช่วยเหลือในเรื่องขั้นตอนของการ
ดำเนินการครูร้อยละ 79.0 ได้รับการเยี่ยมชั้นเรียนและการนิเทศภายในจากผู้บริหารโรงเรียน
แต่ครูร้อยละ 30.2 ได้รับการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรจากศึกษานิเทศก์อำเภอและศึกษานิเทศก์
จังหวัด

ภาควิชา ..... ประถมศึกษา
สาขาวิชา ..... ประถมศึกษา
ปีการศึกษา 2536

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

C440361 : MAJOR ELEMENTARY EDUCATION
KEY WORD: IMPLEMENTATION / ENGLISH CURRICULUM / THE EXPANTION OF BASIC
EDUCATION OPPORTUNITY PROJECT

CHALEE TIVAWONG : A STUDY OF THE IMPLEMENTATION OF ENGLISH
CURRICULUM IN LOWER SECONDARY SCHOOLS UNDER THE EXPANSION OF
BASIC EDUCATION OPPORTUNITY PROJECT UNDER THE JURISDICTION OF
THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION, EDUCATIONAL REGION
FIVE. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. PANTA CHAITIAMVONG, 262 pp.
ISBN 974-583-745-8

The purpose of this research was to study the Lower Secondary
English Curriculum in regard to curriculum implementation and teaching
and learning management.

The findings were as follow :

In providing for curriculum implementation, the school
administrators under The Expansion Of Basic Education Opportunity Project,
prepared the English teachers with inservice programs, assigned the
teachers according to their majors studies, experiences and interests,
arranged the meeting to inform parents and students of the objectives of
the curriculum and the approach of teaching and learning management, prepared
the classroom according to the amount of the students of Prathom Suksa
Six who continue their studies in Mathayom Suksa level along with the new
enrolled students, provided the curriculum materials for the teachers
as well as places for making and storing the teaching aids.

In the instructional planning, the English teachers co-operated
within their own cluster schools in order to prepare the lesson plans,
tests and learning objective evaluation instruments, 15.1 percent of
teachers were well informed about the curriculum and were able to write
their own lesson recrdings but not the other 84.9 percent. They were
elementary teachers who were transferred to teach in the upper level
without enough orientation of Lower Secondary English Curriculum so
they strictly follow the texts and manuals. The schools managed to mix
old and new enrolled students in the same classroom and organized a
remedial teaching for those who had different background of knowledge as
well as the English clubs. Although the teachers were able to manage self
study in teaching measurement and evaluation, they still need a lot of
supervision, 79.0 percent of those got class visit and internal supervision
occasionally from the school administrators but 30.2 percent of them got
it from the provinical and district supervisors who also pursued the
follow up program of the whole project.

ภาควิชา..... ประถมศึกษา
สาขาวิชา..... ประถมศึกษา
ปีการศึกษา..... 2536

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ รองศาสตราจารย์ ปานดา ไข่เทียมวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของการวิจัยเรื่องนี้ด้วยดีตลอดมา และขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. แรมสมร อยู่สุภาพร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิตรวลัย โกวิทวที กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ และข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัย ผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนโครงการ ขยายโอกาสทางการศึกษาชั้นพื้นฐานที่ได้ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยดีทุกท่าน ตลอดจนอาจารย์ ดร. สมเกียรติ ชอบผล หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ อาจารย์พรณีษ์ บัวโต หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 จังหวัดนครปฐม อาจารย์กฤษยา แสงเดช โรงเรียนสาธิตน้ำทิพย์ กรุงเทพมหานคร อาจารย์ สมเกียรติ กุ้เกียรติภูมิ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านสระบัวท่า จังหวัดสุพรรณบุรี และอาจารย์ สิริพร คัมภ์เจริญรัตน์ โรงเรียนวัดลาดเป้ง จังหวัดสมุทรสงคราม ที่ได้ให้ความร่วมมือในการ ตรวจสอบเครื่องมือวิจัยไว้ ณ โอกาสนี้ อนึ่ง เนื่องจากทุนการวิจัยเรื่องนี้ บางส่วนได้รับมาจาก ทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ท้ายนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณ บิดา-มารดา ซึ่งสนับสนุนในด้านการเงินและ ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

คุณยวathyทรัพย์ากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชวลี ทิวาวงษ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
- ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
- วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	9
- ขอบเขตของการวิจัย.....	9
- คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	9
- วิธีดำเนินการวิจัย.....	11
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	12
2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
- ความนำ.....	13
- การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย.....	14
- ระยะก่อนมีหลักสูตร.....	14
- ระยะมีหลักสูตรถึง พ.ศ. 2503.....	17
- หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียน โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	34
- เหตุผลและความจำเป็นที่เลือกสอนวิชาภาษาอังกฤษเป็น วิชาเลือกเสรีในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน.....	34

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
- วิชาภาษาอังกฤษในฐานะวิชาเลือกเสรีตามหลักสูตร มัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533).....	35
- อาคารสถานที่ที่ใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	50
- บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น.....	51
- บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการใช้หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.....	53
- บทบาทของครูในการใช้หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น.....	54
- การดำเนินงานโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	55
- - แนวทางการดำเนินงานโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา....	58
- - นโยบายการดำเนินงาน.....	58
- - วัตถุประสงค์.....	58
- - หลักเกณฑ์การคัดเลือกโรงเรียน.....	59
- - งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	59
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	82
- - ประชากรและตัวอย่างประชากร.....	82
- - เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	85
- - การสร้างเครื่องมือการวิจัย.....	89
- - การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	90
- - การวิเคราะห์ข้อมูล.....	92
4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	94

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ.....	165
- สรุปผลการวิจัย.....	165
- อภิปรายผลการวิจัย.....	172
- ข้อเสนอแนะ.....	189
- ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	190
รายการอ้างอิง.....	191
ภาคผนวก.....	202
ภาคผนวก ก.....	203
ภาคผนวก ข.....	205
ภาคผนวก ค.....	217
ภาคผนวก ง.....	223
ประวัติผู้เขียน.....	262

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ความมุ่งหมายในการเรียน เนื้อหาวิชา และเวลาเรียนภาษาอังกฤษ ระยะก่อนมีหลักสูตรถึง พ.ศ. 2503.....	22
2	วิชาเลือกและวิชาเลือกเสรีตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 และฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533.....	37
3	ตัวอย่างกระดาษให้ผู้ให้ข้อมูลในแบบสัมภาษณ์.....	84
4	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป ได้รับคืน และที่สมบูรณ์.....	91
5	ระยะเวลาในการสัมภาษณ์และสังเกต.....	92
6	ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับเพศ อายุ วุฒิสูงสุดทางการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่งในปัจจุบัน การเข้าร่วม/อบรม/สัมมนา ประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาอังกฤษ.....	95
7	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการเตรียมการจัดปัจจัย สภาพแวดล้อมเพื่อการใช้หลักสูตร เกี่ยวกับการวางแผนการใช้หลักสูตร.....	98
8	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการเตรียมการจัดปัจจัย สภาพแวดล้อมเพื่อการใช้หลักสูตร เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร... ..	101
9	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามวิธีการประชาสัมพันธ์ การใช้หลักสูตร.....	102
10	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการเตรียมการจัดปัจจัย สภาพแวดล้อมเพื่อการใช้หลักสูตร เกี่ยวกับการเตรียมบุคลากร.....	103
11	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการเตรียมการจัดปัจจัย สภาพแวดล้อมเพื่อการใช้หลักสูตร เกี่ยวกับการจัดหาและการสนับสนุน การจัดทำเอกสารประกอบการใช้หลักสูตร.....	106
12	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการเตรียมการจัดปัจจัย สภาพแวดล้อมเพื่อการใช้หลักสูตร เกี่ยวกับการจัดสื่อ/วัสดุอุปกรณ์.....	110

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
13	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน เกี่ยวกับการสนับสนุนและส่งเสริมการเตรียมการสอน..... 112
14	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการสนับสนุน/ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน เกี่ยวกับการจัดเตรียมและการสนับสนุนการใช้สถานที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอน..... 113
15	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน เกี่ยวกับการสนับสนุนและส่งเสริมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร..... 114
16	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน เกี่ยวกับการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้สื่อและวัสดุอุปกรณ์.. 116
17	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน เกี่ยวกับการสนับสนุนและส่งเสริมการวัดผลและประเมินผล.. 119
18	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน เกี่ยวกับการสนับสนุนและส่งเสริมการจัดสอนซ่อมเสริม..... 121
19	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน เกี่ยวกับการนิเทศ และติดตามผลการใช้หลักสูตร.... 123
20	ข้อมูลทั่วไปของครูวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เกี่ยวกับเพศ อายุ วุฒิส่งสุดทางการศึกษา เหตุผลที่สอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ประสิทธิภาพการสอนภาษาอังกฤษ หน้าที่ที่ปฏิบัติในโรงเรียน การเข้าร่วมอบรม/สัมมนา เกี่ยวกับการหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น..... 125
21	จำนวนและร้อยละของครูวิชาภาษาอังกฤษ ด้านการจัดปัจจัยสภาพแวดล้อมเพื่อการใช้หลักสูตร เกี่ยวกับการเตรียมการใช้หลักสูตร..... 130

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
22	จำนวนและร้อยละของครูวิชาภาษาอังกฤษ ด้านการจัดปัจจัยสภาพแวดล้อม เพื่อการใช้หลักสูตร เกี่ยวกับการเตรียมเอกสารประกอบการใช้หลักสูตร.....	134
23	จำนวนและร้อยละของครูวิชาภาษาอังกฤษ ด้านการจัดการเรียนการสอน เกี่ยวกับการเตรียมการสอน.....	137
24	จำนวนและร้อยละของครูวิชาภาษาอังกฤษ ด้านการจัดการเรียนการสอน เกี่ยวกับการจัดห้องเรียนและบรรยากาศในห้องเรียน.....	140
25	จำนวนและร้อยละของครูวิชาภาษาอังกฤษ ด้านการจัดการเรียนการสอน เกี่ยวกับการสอนซ่อมเสริม.....	143
26	จำนวนและร้อยละของครูวิชาภาษาอังกฤษ ด้านการจัดการเรียนการสอน เกี่ยวกับการใช้สื่อ และวัสดุอุปกรณ์.....	146
27	จำนวนร้อยละของครูวิชาภาษาอังกฤษ ด้านการจัดการเรียนการสอน เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล.....	148
28	จำนวนและร้อยละของครูวิชาภาษาอังกฤษ ด้านการจัดการเรียนการสอน เกี่ยวกับการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร.....	150

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย